



ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU

15/03/2024

Teitl: Cyllideb Refeniw a Chyfalaf 2024/25

Awdur: Dewi A Morgan, Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletya (Swyddog Cyllid Statudol)

Sian Pugh, Pennaeth Cyllid Cynorthwyol yr Awdurdod Lletya

1. Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw cynnig Cyllideb Refeniw a Chyfalaf 2024/25 ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (y Bwrdd Uchelgais).

2. Y Penderfyniad a Geisir

Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo:-

2.1 **Cyllideb Refeniw 2024/25 fel y'i cyflwynir yn Atodiad 1.**

2.2 **Cyfraniadau ariannu sy'n cynnwys cyfraniadau partneriaid a chyfraniadau atodol awdurdodau lleol.**

2.3 **Cyllideb Gyfalaf ar gyfer y Cynllun Twf fel y'i cyflwynir yn Atodiad 2.**

2.4 **I ymestyn y contractau staff cyfnod penodol o mis Mawrth 2025 i mis Mawrth 2026.**

3. Y Rhesymau dros y Penderfyniad

3.1 Er mwyn gweithredu'n effeithiol o fewn y cyllid sydd ar gael, mae angen i gyllideb flynyddol gael ei chymeradwyo ar gyfer y Bwrdd Uchelgais.

3.2 Mae Atodiad 1 yn gosod y gyllideb arfaethedig yn ôl pennawd gwariant a'r ffrydiau ariannu cyfatebol ar gyfer y flwyddyn.

3.3 Mae Atodiad 2 yn gosod y gyllideb gyfalaf arfaethedig fesul prosiect a'r cyllid cyfalaf cyfatebol ar gyfer y Cynllun Twf o £240m.

3.4 Mae Atodiad 3 yn rhoi crynodeb o gyllideb 2024/25 yn erbyn y gyllideb ddrafft ar gyfer 2025/26.

4. Cefndir ac Ystyriaethau Perthnasol

4.1 Er y gallai'r Bwrdd Uchelgais ddod o dan pŵer llesiant economaidd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC) yn ystod y flwyddyn ariannol, rhaid sefydlu cyllideb ar wahân ar gyfer swyddogaeth y Bwrdd ar hyn o bryd.

4.2 Dangosir y gyllideb refeniw fanwl arfaethedig ar gyfer 2024/25 yn Atodiad 1 a dangosir y gyllideb gyfalaf arfaethedig yn Atodiad 2.

4.3 Gan fod Bargen Twf Gogledd Cymru yn mynd i mewn i'w chyfnod cyflawni allweddol, mae'r Cyfarwyddwr Portffolio wedi gofyn am ymestyn tan fis Mawrth 2026 gytundebau'r gweithwyr sydd ar gytundeb cyfnod penodol. Ni fydd angen cyfraniadau ychwanegol gan bartneriaid gan y bydd yn cael ei ariannu o'r ffynonellau ariannu cyfredol, fel ddangosir yn Atodiad 3.

Cyllideb Refeniw

4.4 Swyddfa Rheoli Portffolio - £1,532,940

Mae'r gyllideb ar gyfer y Swyddfa Rheoli Portffolio yn seiliedig ar 20 o weithwyr yn ogystal â swydd grant lleoliad myfyriwr tan fis Awst 2024, ac mae'n cynnwys cyllidebau ar gyfer hysbysebu ac asesu ymgeiswyr; teithio a chynhaliaeth; hyfforddiant; ymgysylltu a chyfarfodydd; cyfathrebu a chysylltiadau cyhoeddus; cyflenwadau a gwasanaethau; eiddo; datblygu'r portffolio a'r rhaglenni.

4.5 Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol - £212,300

Mae'r Corff Atebol yn darparu'r gwasanaethau cefnogol sydd eu hangen i hwyluso gwaith y Cyd-bwyllgor, ac mae'r gyllideb ar gyfer 2024/25 yn cynnwys Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid, Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro), Cefnogaeth Gorfforaethol, Technoleg Gwybodaeth (TG) ac Yswiriant.

- 4.6 Caiff amrediad y gwasanaethau a gynigir, y dulliau codi ffi a'r amcangyfrif costau eu cytuno gyda phob adran.

Cyd-Bwyllgor

4.7 Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol - £18,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth gyfreithiol allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer gwaith arbenigol mewn perthynas â materion llywodraethu a pholisi.

4.8 Ffioedd Cyllidol Allanol - £10,000

Bydd y gyllideb hon yn ymdrin yn bennaf â'r mewnbwn gan ymgynghorwyr allanol trysorlys a phensiynau.

4.9 Ffi Archwilio Allanol - £27,520

Bydd y ffi hon yn cynnwys archwiliad o ddatganiad cyfrifon blynyddol llawn ynghyd ag Archwiliad Perfformiad, a bydd y rhain yn cael eu cynnal gan Archwilio Cymru fel yr Archwilydd Allanol.

4.10 Bwrdd Cyflawni Busnes - £15,000

Bydd y gyllideb yma yn cael ei ddefnyddio i gefnogi gwaith y Bwrdd Cyflawni Busnes.

Prosiectau

- 4.11 Mae ffigyrau'r gyllideb yn seiliedig ar y wybodaeth diweddaraf sydd ar gael, a bydd angen iddynt gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn wrth i'r rhaglen gyfalaf ddatblygu.

4.12 Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau - £200,000

Mae pob un o'r prosiectau unigol angen Achos Busnes wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd Uchelgais. Bydd y Bwrdd Uchelgais yn gyfrifol am ariannu'r achosion busnes ar gyfer y prosiectau dan arweiniad y Bwrdd Uchelgais, a bydd hyn yn cynnwys gwaith arbenigol helaeth gan gwmnïau allanol.

4.13 Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol - £100,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth gyfreithiol allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer gwaith arbenigol mewn perthynas ag achosion busnes y prosiectau.

4.14 Cefnogaeth Caffael Allanol - £35,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth caffael allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer y prosiectau.

4.15 Sicrwydd - £40,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer Adolygiadau Porth y Llywodraeth ar gyfer y prosiectau sydd dan arweiniad y Bwrdd Uchelgais ac Arianwyr y Prosiectau.

Cynlluniau grant - £772,560

- 4.16 Mae'r gwariant o dan y pennawd hwn yn cynnwys gwariant gweithwyr i gyflawni'r Cynlluniau Ynni Ardal Leol sy'n cael eu hariannu gan grant penodol gan Lywodraeth Cymru. Mae hefyd yn cynnwys gwariant ar gyfer gweithwyr a chynlluniau penodol sy'n cael eu hariannu'n uniongyrchol o Gronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Gyfunol.

Cyfraniadau Ariannu

4.17 Cyfraniadau Partneriaid – (£463,080)

Yn unol â Chytundeb Llywodraethu 2 (GA2), mae Cyllideb 2024/25 yn cynnwys cyfraniad o £57,880 gan y chwe awdurdod lleol a £28,950 gan y pedwar ymgynghorydd, i roi cyfanswm cyfraniad o £463,080. Mae cyfraniadau'r partneriaid wedi cynyddu 4.6% i adlewyrchu chwyddiant alldro 2023/24 a'r chwyddiant cyflog arfaethedig ar gyfer 2024/25, yn unol â chymal 15.4.3 o'r GA2.

4.18 Cyfraniadau Atodol Awdurdodau Lleol - (£240,000)

Eto, yn unol â GA2, mae'r gyllideb yn cynnwys £40,000 gan y chwe awdurdod lleol i roi cyfanswm cyfraniad o £240,000.

4.19 Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru - (£1,100,000)

Er bod grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn grant cyfalaf, mae 2.15% - sydd gyfwerth â £5.15m o grant Cynllun Twf Gogledd Cymru – wedi'i glustnodi i ariannu gwariant refeniw y Bwrdd Uchelgais, gyda £1.1m wedi ei gynnwys yng nghyllideb 2024/25. Gellir cyflawni'r hyblygrwydd hwn yn yr un ffordd ag y mae gan awdurdodau lleol hyblygrwydd i reoli cyllid eu rhaglenni cyfalaf eu hunain.

4.20 Grant Ynni Llywodraeth Cymru (£106,180)

Mae hwn yn ariannu'r gwariant ar y pennawd Prosiectau yn ogystal â chyfrannu tuag at ddau o'r swyddi Ynni yn y Swyddfa Rheoli Rhaglen.

4.21 Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG (£973,600)

Mae hyn yn ariannu gwariant Ffyniant Gyffredin y DG ar weithwyr a chynlluniau penodol a dangosir o dan y pennawd Prosiectau yn ogystal â chyfrannu at gostau staff craidd y Swyddfa Rheoli Portffolio.

4.22 Cronfa Wrth Gefn wedi'i Chlustnodi – (£66,950)

Amcangyfrifir bod £277,927 yn y gronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi ar 31 Mawrth 2024, ac ar ôl defnyddio £66,950 i ariannu cyllideb 2024/25, bydd £210,977 ar gael i ariannu costau unwaith ac am byth yn y dyfodol.

Cyllideb Gyfalaf

4.23 Mae'r gyllideb gyfalaf yn seiliedig ar broffil gwariant wedi'i addasu yn ôl risg ar gyfer pob prosiect yn y Fargen dros y cyfnod 2021/22 hyd at 2034/35, ynghyd â'r brigdorri 2.15% i ariannu'r gyllideb refeniw dros yr un cyfnod. Mae'n seiliedig ar amserlen ddiweddaraf y prosiectau, a chaiff ei hadolygu yn ystod y flwyddyn wrth i'r achosion busnes gael eu cymeradwyo.

4.24 Er bydd y gwariant o £240m yn cael ei ariannu o'r Fargen Twf, bydd amseriad derbyn y grant yn golygu y bydd angen benthycu yn y tymor byr. Bydd y gost o fenthycu yn cael ei ariannu gan bartneriaid ac arianwyr prosiectau, ac mae partneriaid eisoes wedi bod yn cyfrannu swm blynyddol tuag at y costau hyn sydd wedi'i neilltuo mewn cronfa wrth gefn benodol. Derbyniwyd llog sylweddol ar y balansau, a bydd hwn hefyd yn cael ei drosglwyddo i'r un gronfa.

4.25 Rydym wedi cael gwybod gan y ddwy Lywodraeth na fydd cyllid y Cynllun Twf yn cael ei dderbyn yn 2023/24 ac mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi bod yn trafod gyda'r ddwy lywodraeth, ac mae adroddiad wedi'i gyflwyno i Lywodraeth y DG ar y rhesymeg tu ôl i broffil ariannu diwygiedig ac ailddyrannu arian o eleni.

- 4.26 Fel mesur un tro ar gyfer 2024/25 ni fyddwn yn anfonebu'r partneriaid am gyfraniadau llog a byddwn yn adolygu eto lefel y cyfraniadau sydd eu hangen ar gyfer y blynyddoedd sy'n weddill wrth i fwy o wybodaeth ddod ar gael yn ystod y flwyddyn.
- 4.27 Gyda phrosiectau cyfalaf, mae bob amser risg o orwario, a rhoddir mesurau rheoli yn eu lle i gyfyngu costau gorwario ar brosiectau penodol. Ar gyfer prosiectau rhanbarthol, byddai'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn gyfrifol am reoli gwariant a sicrhau bod cyllidebau wrth gefn digonol wedi'u cynnwys yn achosion busnes y prosiectau. Byddai gorwariant yn fater i arianwyr y prosiectau ymdrin ag ef mewn perthynas a'u prosiectau nhw.

Adnoddau Swyddfa Rheoli Portffolio

- 4.28 Mae'r rhan fwyaf o staff y Swyddfa Rheoli Portffolio (ac eithrio 7 swydd barhaol) yn cael eu cyflogi ar gytundebau cyfnod penodol tan fis Mawrth 2025, ac er mwyn lliniaru'r risg o staff yn gadael pan fydd Bargen Twf Gogledd Cymru yn mynd i'w chyfnod cyflawni allweddol, mae'r Cyfarwyddwr Portffolio wedi gofyn i'w contractau gael eu hymestyn tan fis Mawrth 2026. Ni fydd hyn yn berthnasol i'r aelodau staff hynny sy'n cael eu hariannu gan grantiau penodol (e.e. Ynni a Cronfa Ffyniant Gyffredin) gan fod eu cyfnodau cytundeb yn gysylltiedig yn uniongyrchol â chyfnod y grant. Mae'r cyllid Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG y mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi'i dderbyn yn 2023/24 ac a fydd yn cael ei dderbyn yn 2024/25 tuag at staff craidd y Swyddfa Rheoli Rhaglen wedi lleihau gofyniad y Cyllid Bargen Twf a ddyrannwyd yn wreiddiol yn ystod y blynyddoedd hyn, ac felly mae wedi caniatáu i'r cyllid gael ei ailddyrrannu i'r blynyddoedd dilynol. Ni fydd angen cyfraniadau ychwanegol gan bartneriaid wrth ymestyn y cytundebau staff hyd at Mawrth 2026 gan y bydd yn cael ei ariannu o'r ffynonellau ariannu cyfredol (Atodiad 3).

5. Y Cyd-destun Llywodraethol

- 5.1 Mae angen i'r corff atebol baratoi'r Gyllideb Flynyddol ac mae angen i Gyd-bwyllgor y Bwrdd Uchelgais gytuno iddi.
- 5.2 Mae'r gyllideb arfaethedig ar gyfer 2024/25 wedi'i pharatoi ar sail y rolau, y gweithgareddau a'r cyfrifoldebau sydd wedi'u hadnabod hyd yma, gyda'r disgwyl i lefel yr adnoddau a glustnodir gael ei hadolygu'n barhaus a chaiff ei diweddarau wrth i'r prosiectau fwrw ymlaen ac wrth i ragor o wybodaeth ddod i law.
- 5.3 Caiff adroddiadau monitro cyllidebau rheolaidd eu cyflwyno i staff y Swyddfa Rheoli Portffolio. Gwneir adolygiad manwl pellach ddiwedd Awst 2024 a Rhagfyr 2024 a'i gyflwyno i'r Bwrdd Portffolio a'r Bwrdd Uchelgais Economaidd, a chaiff unrhyw faterion eu hamlygu a chamau priodol eu cymryd.

6. Ymgynghoriadau a gynhaliwyd

- 6.1 Cyflwynwyd Atodiadau 1,2 a 3 a'r wybodaeth o fewn yr adroddiad hwn i'r Bwrdd Portffolio ar 23 Chwefror 2024.

7. ASESIAID ARDRAWIAD

- 7.1 Mae'r Bwrdd Uchelgais yn ddarostyngedig i ddyletswyddau dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 7.2 Yn unol â'r dyletswyddau cyfreithiol dan Deddf Cydraddoldeb 2010 yma, wrth wneud penderfyniadau, mae rhaid i'r Bwrdd Uchelgais dalu sylw dyledus i'r angen (1) i ddiddymu gwahaniaethu anghyfreithiol (2) hyrwyddo cyfle cyfartal a (3) meithrin perthnasau da ar sail y nodweddion gwarchoddedig. Gan fod gosod cyllideb yn disgyn o fewn penderfyniadau all eu hystyried yn strategol, mae'r dyletswydd i roi sylw dyledus i weithredu mewn modd sydd wedi ei ddylunio i leihau anghydraddoldebau sydd yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol. Gan fod pob prosiect yn destun achos busnes manwl iawn yn unol â'r canllawiau 'Achos Busnes Gwell' a ddatblygwyd

gan Thrysorlys EF a Llywodraeth Cymru, ni ystyrir bod unrhyw effeithiau penodol yn deillio o'r penderfyniadau a gyflwynir.

- 7.3 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ynglŷn a gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus sydd wedi ei anelu at gyflawni saith o nodau llesiant sef Cymru sydd yn lewyrchus, gydnerth, iachach, mwy cyfartal gyda cymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu a sy'n gyfrifol ar lefel byd eang. Gan ddal sylw at y cyd destun, mae'r argymhellion yn gydnaws â'r dyletswyddau yma.

8. Atodiadau

Atodiad 1 - Cyllideb Refeniw Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar gyfer 2024/25.

Atodiad 2 - Cyllideb Cyfalaf y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru 2024/25.

Atodiad 3 – Cyllideb Refeniw 2024/25 a Chyllideb Refeniw Drafft 2025/26.

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

- i. Swyddog Monitro - Corff Atebol:**
Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

- ii. Swyddog Cyllid Statudol - Corff Atebol:**
Awdur yr adroddiad hwn.